

קונטרס

כַּבְּסֵנִי מֵעוֹנֵי

יִגְלֶה לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל שְׁנֹכַשׁל בְּפָגַם הַבְּרִית,
עֲצוֹת אֵיךְ לְצֵאת מֵהַפֶּח יְקוּשׁ שְׁנֹפֵל לְשָׁם,
וַיּוֹרֶה לוֹ דֶּרֶךְ קָלָה אֵיךְ לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

בְּנוֹי וּמֵיֶסֶד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן

בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵינוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ

הַגְּאוּן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רַז לֹא אָנִיס לִיה

רַבֵּי נַתָּן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלַב בְּפִסְוִיקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: כָּל מִי שֶׁחָטָא בַּחֲטָא
הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא נִמְצָא
בְּתוֹךְ לְכוּף גָּדוֹל מְאֹד, וְצָרִיךְ רַחֲמִים רַבִּים
מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ שְׂיִזְכֶּה לְצֵאת מִזֶּה. וְלִכֵּן עָלִיו
לְהִיּוֹת רָגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּשִׁפְתַי הָאֵם
שָׁלוֹ, כָּל אֶחָד כְּפִי הַשְּׂפָה שֶׁרָגִיל בָּהּ, וַיִּבְקֶשׁ
וַיִּתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ: "כְּבִסְנִי מַעֲוֹנֵי
וּמְלַכְלוּף מַעֲשֵׂי וּמַחֲשָׁבוֹתֵי הַמְּגִנּוֹת", וְרַק
זו הָעֵצָה לִתֵּן לְאָדָם שֶׁנִּכְשַׁל כָּבָר בְּעוֹן
הַחֲמוּר הַזֶּה, וְעַל-יְדֵי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה — שֶׁב
וְרָפָא לוֹ.

(אמרי-מוהרא"ש. חלק ב'. סימן תתסג)

קונטרס

כַּבִּסְנֵי מַעֲוֵנֵי

א.

צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֱהוּבֵי, בְּנֵי! שֶׁהַנְּסִיווֹת בְּזֶה הָעוֹלָם
קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד, וְאִף שֶׁכָּבֵר עָבַר עָלֶיךָ מֵה שֶׁעָבַר,
צָרוֹת וְיִסּוּרִים, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, עַד שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ
בְּעוֹן חָמוּר שֶׁל פֶּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה,
עִם כָּל זֹאת אָסוּר לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן, כְּמוֹ
שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עח), אֲשֶׁר
אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, אֲפֹלוּ עָשָׂה אָדָם מֵה שֶׁעָשָׂה
וְנִכְשַׁל בַּמָּה שֶׁנִּכְשַׁל, אָסוּר לוֹ לְהִתְיַאֵשׁ, כִּי יֵשׁ אוֹצֵר
מִתְּנַת חַנּוּם, אֲשֶׁר מִשָּׁם מְקַבְּלִים כָּל אֵלוֹ שְׂרָחוּקִים מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרֵךְ חַיִּית, לְהַחְיֹת אֶת עֲצָמוֹ וּלְהִתְחַזֵּק, וְאֵת הַמִּתְנַת
חַנּוּם הַזֶּה מְגַלֶּה לָנוּ הַצַּדִּיק הָאֲמֵת שֶׁבַדְדוֹר. וְלִכֵּן מֵאַחַר
שֶׁפִּגְמַת בְּפֶגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, וּבֵאתָ
לְיַדֵי קִשׁוּי אָבֵר, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, עַל-יַדֵי הַרְהוּרִים רָעִים
שֶׁהִרְהַרְתָּ, שְׁזֶה עוֹן חָמוּר מְאֹד מְאֹד, וְכֵמוֹ שֶׁאָמְרוּ

חכמינו הקדושים (עבודה זרה כ:): המהרהר ביום — בא
 לידי טמאה בלילה; ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב',
 סימן קיד), שצריכים לשמר את עצמו מאד מאד מהרהור,
 כי עצם פגם הרהור פוגם מאד מאד בכל העולמות;
 עם כל זאת מאחר שפכר נפלת ונשלכת בעמק בור
 ודוה, ובאת לידי עוונות חמורים בפגם הברית, ראה
 לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך. ועקר התשובה,
 גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן מט), שהכרח
 לו לעבור עוד פעם באלו המקומות המטנפים שהיה
 מקדם התשובה, כל אחד כפי מה שעבר עליו בימים
 הקודמים, וכשעובר באלו המקומות והענינים שהיה
 בתחלה ממש, ועכשו פונה ערף מהם, וכופה יצרו
 מבלי לעשות עוד מה שעשה, זה עקר התשובה, ורק
 זה נקרא תשובה. הינו מי שנפל בעמקי עמקים, בשאול
 תחתית ומתחתיו, ומרגיל עצמו להסתכל על נשים, ובא
 לידי הרהורים רעים, עד קשוי אבר, עד שנכשל בפגם
 הברית — הוצאת זרע לבטלה, עקר התשובה שלו,
 שיברח ממקומות המטנפים האלו, ואפלו שיהיה לו
 נסיון גדול מאד, שיצטרך עוד פעם לעבור את הדרך
 הזו, שלמות התשובה — כשבא לו עוד פעם נסיון,
 והוא פונה ערף מפל זה ובורח רק אליו יתברך, זה עקר
 תשובתו. ולכן, אהובי, בני! מאחר שנפלת במקום
 שנפלת, ונשלכת במקום שנשלכת, זכור מה שגלה לנו

רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיב): אִם אַתָּה מֵאֲמִין
 שְׂיִכּוּלִים לְקַלְקַל, תֵּאֲמִין שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן; הֲרֵי כָּל מֵה
 שְׂאֵתָה שָׁבוּר, וְנִמְצָא בְּמָרָה שְׁחוּרָה, זֶה מִחֲמַת שְׂפָגְמַת
 בְּפִגְם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְנִדְמָה לָךְ כְּאֵלוֹ
 אֶבֶד מְנוּס וְתִקְוָה מְמָךְ, אֲזִי עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר כָּל זֶה
 בָּא מִחֲמַת שְׂעֵדִין אַתָּה מֵאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי
 עֲצָם הָעֶבְדָּה שְׂאֵתָה שָׁבוּר מְכַל אֲשֶׁר עָשִׂיתָ, שְׁהִרְהִרְתָּ
 הִרְהוּרִים רָעִים, וְהִסְתַּכַּלְתָּ בְּמִקּוֹמוֹת הַמְטַנְפִים, וְעָשִׂיתָ
 מַעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא יַעֲשׂוּ, וְנִכְנָסוּ בְךָ רַגְשׁוֹת אֲשֶׁמָה, מִזֶּה
 בְּעֲצָמוֹ תִּחְיֶה עֲצָמָךְ, מֵאַחַר שְׂאֵתָה מֵאֲמִין שְׂקַלְקַלְתָּ,
 עָלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק וּלְהֵאֲמִין שְׂבִוְדָאֵי יְכוּלִים לְתַקֵּן, כִּי אֵין
 דְּבָר בְּעוֹלָם הָעוֹמֵד בְּפָנָי הַתְּשׁוּבָה, וְאֶפְלוּ אָדָם שְׂכַבֵּר
 עָשָׂה אֶת הַדְּבָר הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר בְּעוֹלָם, עֲדִין אָסוּר לוֹ
 לְהִתְיַאֵשׁ, כִּי יְכוּלִים לְחַזֵּר בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה מְכַל דְּבָר,
 הָעֶקֶר לֹא לְהִתְיַאֵשׁ. וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (שׁוּחַר טוֹב,
 תהלים קיט): וַיִּשְׁאַבוּ מַיִם — וַאִילוּ מַיִם הָיוּ שׁוֹאֲבִים
 וְשׁוֹפְכִים? אֵלָּא שְׂעָשׂוּ תְשׁוּבָה, וְשִׁפְכוּ לְבָבְכֶם לְפָנָי
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה. עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה זֶה
 רַק לְהִתְוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְסַפֵּר לְפָנָיו כָּל מֵה
 שְׂעָשִׂיתָ. וְתִרְגֵּל עֲצָמָךְ לֵילֵךְ בְּמִקּוֹם שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי-
 אָדָם, וְתִסְפֵּר לְרַבּוֹן כָּל עוֹלָמִים כָּל מַעֲשִׂיךָ, וְתִתְוַדֶּה
 אֵלָיו בְּפֶה מְלֵא, וְאֵף שְׂבִהַתְחִלָּה תְּתַבְּיֵשׁ מְאֹד מְאֹד,
 עָלֶיךָ לְזָכֹר, שְׁזֶה עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֻכְמֵינוּ

הַקְדוּשִׁים (בְּרָכוֹת יב:) : כָּל הָעוֹשֶׂה דְבַר עֲבָרָה וּמִתְבַּיֵּשׁ בּוֹ — מוֹחֲלִים לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו; בְּזֶה שֶׁתִּסְפָּר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת אֶת כָּל הָרַע וְהַתּוֹעֵבוֹת, שְׁקוּץ, תְּעוֹב וְזֵהוּם שְׁעֵשִׂיתָ, וְתִתְבַּיֵּשׁ לְפָנָיו, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לָךְ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ, כִּי אֲצִלוֹ יִתְבַּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוֹב וְהוּי דְבָרִים, וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תּוֹרַת כְּהֻנִּים בְּחֻקֹּתַי) : אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁמִיד שֶׁהֵם מִתּוֹדִים עַל עֲוֹנוֹתֵיהֶם, מִיַּד אֲנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם, כִּי אֲצִלוֹ יִתְבַּרַךְ, חָשׁוֹב מְאֹד מְאֹד וְהוּי דְבָרִים. וְתִכְרַף-וּמִיַּד כְּשֶׁאָדָם מִתּוֹדֶה, יוֹצְאִים מֵעֲצָמוֹתָיו כָּל עֲוֹנוֹת. וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד') : כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, הָעֲוֹנוֹת נִחְקָקִים בְּתוֹךְ עֲצָמוֹתָיו, וְכִשְׁזוֹכָה לְהִתּוֹדוֹת לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ, יוֹצְאִים הָעֲוֹנוֹת מֵעֲצָמוֹתָיו, וּמֵאִיר עָלָיו אֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמְרַגֵּשׁ שְׁכַל הָעוֹלָם כְּלוֹ מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. אֲבָל עָלֶיךָ לְזִכֹּר, מֵאַחַר שֶׁפָּגַמְתָּ כְּבֹד בְּפָגַם הַבְּרִית, עַל-יְדֵי שֶׁהִסְתַּכַּלְתָּ עַל נָשִׁים, וּבָאתָ לְיַדֵי קִשּׁוּי אֲבָר, וְהוֹצַאתָ זָרַע לְבִטְלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נִעְלָם וְנִסְתָּר מִמֶּךָ אֹרֹךְ יִתְבַּרַךְ לְגַמְרֵי, כִּי מִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִית, לוֹ קִשָּׁה מְאֹד לְהַשִּׁיג רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתָיו יִתְבַּרַךְ, וְלֹא זֹו בְּלָבָד, אֲלֵא שֶׁהוּא גַם חוֹלֵק עַל הַצְּדִיק, כִּי כָּל מִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִית, אֵינוֹ יָכוֹל לְהִבִּין אֶת הַצְּדִיק, כִּי מִחוּ פָּגוּם לְגַמְרֵי, וּבְפֶרֶט מִי שֶׁחָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע

לְבַטְלָהּ, לוֹ תָּמִיד יִהְיֶה קְשִׁיּוֹת עַל הַצְּדִיק וַיִּדְבֵּר עָלָיו,
 וַיִּכְמוּ שְׂאֵמֵר רַבְּנֵי ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו): זֶהוּ
 כָּלֵל גְּדוֹל, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְשׁוּם אָדָם לְהַשִּׁיג וּלְתַפֵּס
 בְּדַבּוּרוֹ שֶׁל הַצְּדִיק, אִם לֹא תִקַּן אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ פְּרָאוֹי,
 אֲזַי יָכוֹל לְהִבִּין וּלְתַפֵּס דַּבּוּרוֹ שֶׁל הַצְּדִיק, וּמֵאַחַר
 שְׂפָכָר כָּל-כָּף פְּגַמָּתָּ בַחֲטָא הַמְּגַנָּה וְהַמְּזַהֵם הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצֵאת זָרַע לְבַטְלָהּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה טַמְּאתָ אֶת רֵאשִׁיךָ,
 וְאַתָּה מִנַּח בְּטַנוּף, אֵיךְ תִּבְיֵן אֶת דְּבָרֵי הַצְּדִיק?! וְלָכֵן
 לֹא בַחֲנָם שְׂאֵתָה מִתְחַצֵּף נֶגֶד הַצְּדִיק הַדַּבּוּק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ.
 וּבְזֶה שְׂאֵינְךָ מִתְבַּיֵּשׁ וּמְדַבֵּר נֶגֶד הַצְּדִיק, אַתָּה מְגַלֶּה אֶת
 טַמְּאת מַעֲשֵׂיךָ בְּרַבִּים. וַיִּכְמוּ שְׂאֵמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
 (תַּעֲנִית ז'): כָּל אָדָם שֵׁישׁ בּוֹ עֲזוֹת פָּנִים, בִּידוּעַ שְׂנֵכָשֶׁל
 בַּעֲבָרָה. וְלָכֵן בָּזָה שְׂאֵתָה מְדַבֵּר עַל הַצְּדִיק, וְאֵינְךָ
 מִתְבַּיֵּשׁ כָּלֵל, בָּזָה בַּעֲצָמוֹ אַתָּה מְגַלֶּה לְכֻלָּם שְׂאֵתָה
 פְּגָוִם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבַטְלָהּ, וְעַבְרַתָּ עַל
 כָּל הָעֲרִיּוֹת שְׂבַתוֹרָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וְלָכֵן רְאֵה,
 אֶהוּבִי, בְּנִי! לְהַפִּיר אֶת מְקוֹמְךָ, אִם רְצוֹנְךָ לָשׁוּב
 בַּתְּשׁוּבָה שְׂלֵמָה, הַדַּבֵּר הָרֵאשׁוֹן שְׂעָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת —
 לְסַלֵּק דַּעְתְּךָ וְחַכְמָתְךָ לְגַמְרִי, וּלְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק
 הָאֵמֶת, וְעַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּהוּא זֶה תַּעֲשֶׂה. כַּמּוּבָא
 בְּדַבְּרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג): הָעֵקֶר
 וְהִיסוּד שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בּוֹ — לְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ אֶל הַצְּדִיק
 שְׂבִדּוּר, וּלְקַבֵּל דְּבָרָיו עַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּהוּא זֶה, דַּבֵּר

קָטַן וְדָבַר גָּדוֹל, וְלִבִּי לְנִטּוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם, מִדְּבָרָיו יָמִין
 וְשִׁמְאֵל, וְכִמּוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סְפָרֵי שׁוֹפְטִים):
 אֶפְלוֹ אוֹמֵר לָךְ עַל יָמִין שֶׁהוּא שְׁמֵאל וְעַל שְׁמֵאל יָמִין
 — תִּאֲמִין לוֹ, כִּי הֶעֱקַר לְהַשְׁלִיךְ מֵאֲתוֹ כָּל הַחֲכָמוֹת,
 וְלִסְלַק דַּעְתּוֹ כְּאִלוֹ אֵין לוֹ שׁוֹם שְׂכָל, בְּלִעְדֵי אֲשֶׁר יִקְבֹּל
 מִהַצְדִּיק וְהָרַב שְׁבִדוֹר, וְכָל זְמַן שֶׁנִּשְׁאָר אֶצְלוֹ אֵיזָה
 שְׂכָל עֲצָמוֹ, עֲדִין רְחוּק מִהַשְׁלֵמוֹת, וְרְחוּק מִהַתְקַרְבוֹת
 אֶל הַצְדִּיק, וְאֲדַרְבָּה אֵינוֹ יָכוֹל לְהִבִּין אֶת הַצְדִּיק, מֵאַחַר
 שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְטָמֵא
 עֲצָמוֹ יָמִים וְשָׁנִים, כֹּפֵּאֶשׁר מְצוּי דְבַר זֶה עֲכָשׁוּ מְאֹד בֵּין
 בְּנֵי הַנְּעוּרִים, שֶׁמְטַמְּאִים עֲצָמָם בְּפָגַם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַל-יַדֵי שְׁמֵת־פְּלִים בְּתִמוּנוֹת
 תּוֹעֵבָה, אֲשֶׁר כָּל הַרְחוּבוֹת מְלֵאִים מִזֶּה, וּמָה גַם
 שֶׁהַנְּשִׁים הוֹלְכוֹת כְּמַעַט עֲרֻמוֹת, וּמָה יַעֲשֶׂה הַבֵּן שֶׁלֹּא
 יִחָטָא?! שְׁבִנֵי הַנְּעוּרִים מִתְחַמֵּם דָּמָם, עַד שֶׁבָּאִים לִיַדֵי
 קָשׁוּי אֲבֵר, וְלִיַדֵי הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר זֶה חָטָא
 חָמוֹר מְאֹד מְאֹד וְחָיֵב מִיתָה, וְצָרִיכִים הַרְבֵּה רַחֲמִים
 לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ שִׁימְחַל לוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה. וְזָכֹר,
 אֱהוּבֵי, בְּנֵי! אֲשֶׁר אֵין לָךְ גָּדוֹל מִתְּשׁוּבָה, עַד כְּדֵי כָּךְ,
 שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסִיקְטָא דְרַב פִּהְנָא): גָּדוֹל כִּפְחָה
 שֶׁל תְּשׁוּבָה, שֶׁפִּיּוֹן שֶׁאָדָם מְהַרְהֵר בְּלִבּוֹ לַעֲשׂוֹת
 תְּשׁוּבָה, מִיָּד הוּא עוֹלָה לֹא עַד עֲשָׂרָה מִלִּין וְלֹא עַד
 עֲשָׂרִים מִלִּין, וְלֹא עַד מֵאָה מִלִּין, אֲלֵא עַד מֵהַלָּךְ

חֲמֵשׁ-מֵאוֹת שָׁנִים, וְלֹא עַד רָקִיעַ רֵאשׁוֹן וְשָׁנִי, אֲלָא שְׁתֵּשׁוּבָתוֹ עוֹמְדָת לְפָנַי כִּסּא הַכְּבוֹד; כָּל-כֶּף חֲשׁוּבָה בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ תְּשׁוּבָה. וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה — וְהוּא דְבָרִים, כִּי בְּרַגַע שְׂאֲדָם בָּא אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִתְבַּיֵּשׁ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְסַפֵּר לוֹ כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה בְּפָרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹצִיא עוֹנוֹתָיו מֵעֲצָמוֹתָיו. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּמִדְבָר רַבָּה, פָּרָשָׁה כ', סִימָן יג): בְּלָעָם הָיָה רָשָׁע עָרוּם, וְיָדַע שְׂאִין עוֹמֵד בְּפָנַי הַפְּרָעָנוֹת אֲלָא תְּשׁוּבָה, שְׁכָל מִי שְׁחוּטָא וְאוֹמֵר חָטָאתִי, אֵין רְשׁוּת לְמַלְאָךְ לְגַע בּוֹ, כִּי בְּלָעָם הָיָה טָמֵא מְטָמֵא בְּפָגַם הַבְּרִית, שְׁהָיָה עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה נְבֻלָּה עִם אֲתוֹנוֹ, אַף-עַל-פִּי-כֵן גַּם הוּא יָדַע, שְׂאֵם אָדָם אוֹמֵר: חָטָאתִי, עָוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי, אֵין רְשׁוּת לְמַלְאָךְ הַמָּוֶת לְגַע בּוֹ.

וְלָכֵן, אֲהוּבֵי, בְּנֵי! מֵאַחַר שְׂכָר נִכְשְׁלָתְךָ בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, וְעָשִׂיתָ כָּל מִינֵי תוֹעֵבוֹת רָעוֹת, וְהִרְהַרְתָּ כָּל מִינֵי הִרְהוּרִים רָעִים, וּבָאתָ לְמָה שְׂבָאתָ, אֶל תְּתִיאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֶּן, אֲלָא בּוֹא תְּבוֹא אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ רַחֲמִים עַל עוֹנוֹתֶיךָ הַמְּרַבִּים, וְאֵל תְּתִיאֵשׁ מִתְּפִלָּה, כִּי אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב תְּפִלָּה, כִּי אֲפִלוֹ שְׂאֲדָם כָּבֵר עָשָׂה מַה שְׁעָשָׂה, אִם רַק לֹא יִתִּיאֵשׁ מְלָבוֹא וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִקְבַּל אֶת תְּפִלָּתוֹ, וּכְמֵאֲמָרָם ז"ל

(תנחומא וירא א') : אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל,
 הָיוּ זְהִירִים בְּתַפְלָה שְׂאִין מְדָה אַחֲרַת יָפָה הַיְמָנָה, וְהִיא
 גְּדוּלָה מְכַל הַקְּרַבְנוֹת, וְאַפְלוּ אִין אָדָם כְּדַאי לְעֲנוּת
 בְּתַפְלָתוֹ וְלַעֲשׂוֹת חֻסָּד עִמוֹ, כִּיּוֹן שְׂמַתְפִּיל וּמְרַבֵּה
 בְּתַחֲנוּנִים, אָנִי עוֹשֶׂה חֻסָּד עִמוֹ. וְלָכֵן רְאֵה, אֲהוּבִי, בְּנִי!
 לְלַכְתַּ עֲכָשׁוּ בְּמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּנִי-אָדָם, וְתַסְפֵּר
 לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל אֲשֶׁר עָשִׂיתָ, בְּפַרְטֵי פְּרָטִיּוֹת,
 וְתַצַּעַק אֵלָיו יְתַבְּרֵךְ וְתַבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ יְתַבְּרֵךְ בְּרַחֲמִים
 וּבְתַחֲנוּנִים שְׂיִמְחַל לָךְ, וְאִז לֹא תִזוּז מִשָּׁם עַד שֶׁתִּהְיֶה
 לָךְ יְשׁוּעָה. וְעֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר בְּהִתְחַלָּה יְבוֹא לָךְ דְּבַר
 זֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, כִּי מִי שְׂפָגָם בְּפָגָם הַבְּרִית —
 נִפְגְּמָה אֶצְלוֹ הָאֱמוּנָה, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-
 מוֹתֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ל"א), אֲשֶׁר בְּרִית וְאֱמוּנָה תְלוּיִים זֶה
 בָּזֶה, כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בַּבְּרִית, עַל-יְדֵי-זֶה נִסְתַּרְתָּ מִמֶּנּוּ
 הָאֱמוּנָה, וְקָשָׁה לוֹ לְהִתְפַּלֵּל, כִּי מִי שְׂאִין לוֹ אֱמוּנָה,
 אֵינוֹ יְכוּל לְהִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכִמוֹ שְׂאֵמַר
 רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס"ב) : אִם הָיָה יוֹדֵעַ
 הָאָדָם יְדִיעָה בְּלֵב שָׁלֵם, שְׂמָלָא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ,
 וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹמֵד בְּשַׁעַת הַתַּפְּלָה וְשׁוֹמֵעַ
 הַתַּפְּלָה, בּוֹדַאי הָיָה מִתְפַּלֵּל בְּהִתְלַהְבוֹת גְּדוּלָה, וְהָיָה
 מְדַקְדֵּק מְאֹד לְכוּן אֶת דְּבָרָיו, וּבְשִׁבִיל שְׂאָדָם אֵינוֹ יוֹדֵעַ
 זֹאת הַיְדִיעָה בְּלֵב שָׁלֵם, בְּשִׁבִיל זֶה אֵינוֹ מִתְלַהֵב כָּל-כָּף,
 וְאֵינוֹ מְדַקְדֵּק כָּל-כָּף, וְאֵינוֹ מִתְפַּלֵּל כָּל-כָּף, כִּי בְּאַמַּת

מִי שְׁמַאֲמִין, אֲשֶׁר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֵא כָּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ, תָּמִיד יָבוֹא וַיְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרַךְ וַיְתַנַּחֵם עַל כָּל
 אֲשֶׁר עָשָׂה. וְלָכֵן רְאֵה, אֶהוּבִי, בְּנִי, מַה לְּפָנֶיךָ! רוּץ
 וּבְרַח לְךָ רַק אֵלָיו יְתַבְרַךְ, כִּי אֵין לְךָ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק
 אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאַף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא יִבִּין אוֹתְךָ,
 וְאֵל תְּסַפֵּר לְאִישׁ מֵעַשְׂיֶךָ, אֶלָּא בּוֹא תָבוֹא וְתַתְנַחֵם
 לְפָנָיו יְתַבְרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת כָּל אֲשֶׁר עָשִׂיתָ,
 וּבּוֹדֵאי אִם תִּחְזֹר בְּתִשׁוּבָה אֲמַתִּית אֵלָיו יְתַבְרַךְ,
 הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לְךָ לְגַמְרִי. כִּי אֶצְלוֹ יְתַבְרַךְ
 מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב תִּשׁוּבָה, וּכְמֵאמָרָם ו"ל (תְּנָא דְבִי אֵלֵיהּ
 רַבָּה, פָּרָק ד') : אָמַר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם אָדָם עוֹבֵר
 עֲבָרָה לְפָנָי, אִם חוֹזֵר וְעוֹשֶׂה תִשׁוּבָה, הֲרִי אָנִי עִמּוֹ
 בְּרַחֲמִים וְאָנִי מְקַבֵּל תִּשׁוּבָתוֹ, וְאֵין אָנִי זוֹכֵר לוֹ אֶפְלוּ
 מְקַצֵּת עוֹנוֹתָיו. וְלָכֵן מֵאַחַר שְׂאֵתָה יוֹדֵעַ כָּבֵד מַה
 שְׁעָשִׂיתָ מִשָּׁךְ שְׁנוֹת נְעוּרֶיךָ, שְׁהוֹצֵאתָ זֶרַע לְבִטְלָה, וְכֵן
 שָׂאָר תּוֹעֵבוֹת רָעוֹת, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה לָבַךְ סִחְרָחַר,
 וְאַתָּה מְלֵא קִשְׁיוֹת וּסְפִקוֹת עָלָיו יְתַבְרַךְ, כְּמוֹ שְׁגִלָּה לָנוּ
 רַבָּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יב) : כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא,
 הוּא נוֹפֵל בְּתוֹךְ הַקְלָפוֹת, וְרָעִים וּמְרִים חֲזִיו, כִּי הוּא
 מְלֵא קִשְׁיוֹת וּסְפִקוֹת עָלָיו יְתַבְרַךְ, וְעַקֵּר עֲצָתוֹ —
 לְצַעֵק בְּכָל יוֹם לְפָנָיו יְתַבְרַךְ : אֵיךְ מְקוּם כְּבוֹדְךָ, אֵיךְ
 הַמְקוּם שְׂאָנִי יָכוֹל לְמַצֵּא אוֹתְךָ. וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן,
 אֶהוּבִי, בְּנִי! לְךָ וּבְרַח לְךָ בְּמְקוּם פְּנוּי שְׂאֵין שָׁם בְּנִי

אָדָם, וְיֹוֹתֵר טוֹב אִם אַתָּה יְכוֹל לְלַכֵּת לְאִיזָה שָׂדֶה וְיַעַר, וְלִצְעֵק שָׁם קוֹלֵי קוֹלוֹת אֱלֹוֹי יִתְבָּרֵךְ, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לו'), אֲשֶׁר מִי שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית, עָלָיו לִצְעֵק שְׁבַעֲיִן קָלִיז, עַד שִׁיזְכֶּה לְטַהֵר אֶת מַחוּ. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כא), שְׁמִי שְׁמַחוּ בְּקִטְנוֹת וּבְצַמְצוּם וּבְעֵבוּר, עָלָיו לִצְעֵק קוֹלֵי קוֹלוֹת אֱלֹוֹי יִתְבָּרֵךְ, כְּדִי לְהוֹלִיד אֶת הַמַּחֲזִין, וּבְפָרֵט מִי שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ שֶׁפָּגַם בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, וּבְכָל מִינֵי פָגַם הַבְּרִית שְׁבַעֲוֹלָם, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה קִלְקַל אֶת מַחוּ לְגַמְרֵי, עָלָיו לִצְעֵק בְּכָל יוֹם קוֹלֵי קוֹלוֹת אֱלֹוֹי יִתְבָּרֵךְ, שְׁיַחֲוֶס וְיִרְחַם עָלָיו, וְכֵן יִבְרַח מִמַּחְלָקָת, שְׁאַף פַּעַם לֹא יִהְיֶה מְעַרְב בְּמַחְלָקָת עִם שׁוֹם בַּר יִשְׂרָאֵל, כִּי זֶה כָּלֵל גְּדוֹל, שְׁבַעֲל מַחְלָקָת הוּא בַּעַל עֵבֶרָה, וּמְכָל שְׁכֵן וְקַל וְחֹמֶר, שְׁלֹא תַחְלַק עַל שׁוֹם צְדִיק וּמְנַהִיג הַדּוֹר. וְאֵל תִּהְיֶה חֲכָם בְּעֵינֶיךָ, כְּאֵלוֹ אַתָּה כְּבָר מִבֵּין מִי שְׁכֵן צְדִיק וּמִי לָאוּ, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פג), שְׁהוּא יֵצֵר הָרַע גְּדוֹל לְהַרְהֵר אַחֵר תְּלִמְיָדֵי חֲכָמִים שְׁבַדּוֹר, וְלוֹמַר: זֶה נָאָה וְזֶה לֹא נָאָה. עָלֶיךָ לְזַכֵּר — מִי אַתָּה לְגַמְרֵי?! נוֹאֵף, מְשַׁקֵּץ וּמַתְעַב, וְאִיךָ אֵינְךָ מִתְבַּיֵּש לְהִתְעַרֵב בְּמַחְלָקָת שְׁיֵשׁ בֵּין הַצְּדִיקִים?! אֵינְךָ מִבֵּין, שְׁכָל הַמַּחְלָקָת הִיא כְּדִי לְרַחֵק אוֹתְךָ לְגַמְרֵי מִפְּנֵי יִתְבָּרֵךְ?! וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ה'). אֲשֶׁר עַל פָּגַם הַבְּרִית נֹאמַר

(משלי ב): "כָּל בָּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁיגוּ אַרְחוֹת חַיִּים", כָּל אֱלוֹ שֶׁנִּכְשְׁלוּ בַּפֶּגַם הַבְּרִית, לֹא יְכוּלִים לְהִשְׁיג רוּחַ חַיִּים אֶלְקוּת, אֲבָל הֵיחֵד שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַחֵם עַל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְרוֹצֵה שִׁיחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אֲזַי שׁוֹלַח לְאָדָם שִׁישְׁמַע מִחִלְקַת וּמְרִיבוֹת בֵּין הַצְּדִיקִים וְהַתְּלִמִּידֵי חֲכָמִים, וּמִי שֶׁמְכַנֵּס אֶת עַצְמוֹ בְּמִחְלָקַת, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַחַק לְגַמְרֵי. וְלֵהֲפֹךְ — אִם אָדָם יוֹדֵעַ וּמְאַמֵּין, אֲשֶׁר כָּל הַמְּרִיבוֹת שֵׁישׁ בֵּין הַצְּדִיקִים הַשְּׁלֵמִים, אֵין זֶה אֶלָּא כְּדֵי שִׁיגְרֶשׁוּ סְטָרִין אַחֲרָיו, שֶׁמִּשְׁמִיעִין אוֹתָהּ עַל שִׁפְגַּמַת בְּטָפִי מִחֶד, וְאוֹמֵר לְעַצְמוֹ: "מִי אֲנִי?! פָּגוּם וּמְזוּהָם וּמְגֻשָּׁם, שֶׁאֲבוֹא לְיַדִּי מִחִלְקַת וּמְרִיבוֹת", וּמְכַל שֶׁכֵּן אִם יֵשׁ לְאָדָם חֲצָפָה לְצֵאת וְלָרִיב נֶגֶד רַבּוֹ, שֶׁמְסַר אֶת נַפְשׁוֹ לְהוֹצִיאוֹ מֵהַבּוֹץ — אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ, כִּי חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (סִנְהֶדְרִין קי.): כָּל הָעוֹשֶׂה מְרִיבָה עִם רַבּוֹ, כְּעוֹשֶׂה מְרִיבָה עִם הַשְּׁכִינָה. וְלָכֵן אֶהוּבִי, בְּנִי! מֵאַחַר שֶׁכָּבַר נִכְשַׁלְתָּ בַּפֶּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, וּבָאתָ לְדַבָּרִים מְגַנְיִים מְאֹד, רְאֵה לְמַסַּר אֶת נַפְשְׁךָ לֹא לְהִתְעַרֵּב בְּשׁוּם מִחִלְקַת שֶׁבְּעוֹלָם, הֵיכֵן שֶׁאַתָּה רוֹאֶה מִחִלְקַת — תִּבְרַח מִשָּׁם. וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה ל'): אֵין דְּבַר טוֹב וְאֵין שְׁלוֹם יוֹצֵא מִתּוֹךְ מְרִיבָה, כִּי לְבִסוּף בָּאִים לְיַדִּי קִטְטָה, וְאַחַד הוֹרֵג אֶת הַשְּׁנִי. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה כו): קָשָׁה הִיא

המחלקת כדור המבול, כי כל הפגם של דור המבול
היה פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כי השחית
כל בשר את דרכו על הארץ, ובעל מחלקת הוא יותר
גרוע מפגם הברית. ולכן ראה לשמור את עצמו מכל
מיני מחלוקות ומריבות, ואל תכנס בשום ופוחים,
ותשמור את פיה לא לדבר על צדיקים קדושים הדבוקים
בו יתברך, ואל תהיה חכם בעיניך, שאתה כבר יודע מי
כן צדיק ומי לא צדיק, אתה טפה סרוחה, טנפת,
שפגמת בטפי מחך, הסתכלת במקומות המטנפים ימים
ושנים, שפכת זרע לבטלה, עברת על כל עריות
שבתורה, ואיך אינך מתבייש לפער את פיה ולדבר על
צדיקים קדושים, שאין להם שום הסתכלות בזה
העולם?! ולכן אם אתה רוצה אהובי, בני, לחזור
בתשובה שלימה, שמר עצמך ממחלקת כמו ששומרים
עצמו מאש. כי כך אמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה,
פרשה יח): כמה קשה המחלקת, שבית-דין של מעלה אין
קונסין אלא מבין עשרים שנה, ובית-דין של מטה, אין
קונסים אלא מבין שלש-עשרה ומעלה, ובמחלקתו של
קרח אפלו תינוקות בני יומן נשרפו ונבלעו; כל-כך
קשה היא המחלקת! ולכן ברח לה מכל מיני מריבות
וקטטות, ואל תתערב אף פעם בשום מחלקת שבועולם,
אלא תמסר נפשך בעבור השלום, כי לא מצא הקדוש-
ברוך-הוא כלי המחזיק ברכה אלא השלום (עקצין פירק ג').

וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (שַׁבַּת י'): שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא שְׁלוֹם; וּבָזָה שֶׁתַּחֲזִיק תָּמִיד בְּשְׁלוֹם, בָּזָה
 תְּזוּכָה לְבִסּוּף לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית
 — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְתִרְאֶה בְּעֵינֶיךָ שְׁכָל אֱלוֹ
 שְׁפָגְמוֹ בַּבְּרִית, וְעָשׂוּ מַעֲשִׂים מְתַעֲבִים, הֵם חֲצוּפִים
 גְּדוֹלִים, וְתָמִיד מְדַבְּרִים רַע עַל צַדִּיקִים קְדוֹשִׁים. וְלָכֵן
 אַתָּה, אֱהוּבִי, בְּנִי! בָּרַח לָךְ מִמַּחְלֶקֶת, כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלוּ
 לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פָּרָשָׁה יז): גְּדוֹל הוּא
 הַשְׁלוֹם, שְׁלֹא בָּרָא הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְדָה יָפָה מִן
 הַשְׁלוֹם, שֶׁנִּתְּנָה לְצַדִּיקִים וּמְנַעָה מִן הַרְשָׁעִים, וּמִי עוֹד
 רָשָׁע יוֹתֵר גְּדוֹל מִפּוֹגֵם הַבְּרִית?! וְלָכֵן אִם אַתָּה תָּמִיד
 תִּדוּן אֶת עֲצֻמְךָ וְאֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת, עַל-יְדֵי-זֶה תְּזוּכָה
 לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כְּמוֹ שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהַב"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפב) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים לז): "וְעוֹד
 מַעֲט וְאֵין רָשָׁע, וְהִתְבּוֹנְנֵת עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינּוֹ", הֵינּוּ
 שֶׁהַפְּסוּק מְזַהֵר, שְׂאֵדָם צָרִיף לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא
 בְּעֲצָמוֹ עוֹד מַעֲט טוֹב שֶׁשָּׂם אֵינּוּ רָשָׁע, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 "וְהִתְבּוֹנְנֵת עַל מְקוֹמוֹ", וּכְבָר אַתָּה אָדָם אַחֵר לְגַמְרִי.
 וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁכָּבַר עָבַר עָלֶיךָ מָה שֶׁעָבַר, וְעַדִּין עוֹבֵר
 עָלֶיךָ מָה שֶׁעוֹבֵר, כִּי מִי שֶׁנִּשְׁקַע בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לוֹ לְהַפְרִד
 מֵהַתְּאוּהָ הַמְּגִנָּה הַזֹּאת, וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת
 שֶׁבְּעוֹלָם רַק לְחַפֵּשׁ אֶת הַשְׁלוֹם, וְזֶה יַעֲזֹר לָךְ לְתַקֵּן מָה

שֶׁקִּלְקֵלְתָּ בַּפֶּגֶם הַבְּרִית. וּבַפֶּרֶט אֵי אֲפֹשֶׁר לְהִתְפַּלֵּל אֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רַק עַל-יְדֵי שָׁלוֹם, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי
רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רל"ט), אֲשֶׁר עֵקֶר הַדְּבָר
אֵינוֹ אֶלָּא עַל-יְדֵי הַשָּׁלוֹם, כָּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קכב):
"אֲדַבְּרָה נָא שָׁלוֹם", וְעַל-כֵּן צָרִיךְ כָּל אֶחָד קִדְּם הַתְּפִלָּה
לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ מְצֻנֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְאַהֲבַת לְרַעַף כָּמוֹךָ",
כִּדֵּי שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה שְׂיֵשׁ אַהֲבָה וְשָׁלוֹם — יוּכַל לְהִתְפַּלֵּל,
אֲבָל כְּשֵׁאִין שָׁלוֹם וְיֵשׁ מַחְלָקָת, אֵי אֲפֹשֶׁר לְדַבֵּר אֵלָיו
יְתִבְרָךְ, וְאֲשֶׁר עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הוּא רַק לְבָרוּחַ אֶל הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא וּלְדַבֵּר אֵלָיו, כִּי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל
הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עוֹשֶׂה לְאָדָם שְׁחֹר בְּעֵינָיִם, עַד
שֶׁאֵינוֹ רוֹאֶה כָּלוֹם, אֵינן לוֹ מִשְׁגַּב בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת,
וְנִעֲשֶׂה כְּעוֹר, אֲשֶׁר זֶה הַצָּרָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר. וְכִמוֹ
שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שׁוּחַר טוֹב, תְּהִלִּים קמו): אֵינן צֹעֵר
גְּדוֹל וְאֵינן יְסוּרִים גְּדוֹלִים וְקָשִׁים כְּעוֹרוֹן עֵינָיִם, הֵינּוּ
כְּשֶׁאָדָם אֵינוֹ רוֹאֶה אֱלֻקוֹתוֹ יְתִבְרָךְ, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ עֹזֵב
אֱלֻקִּים אֶת הָאָרֶץ, זֶה הַצֹּעֵר הַכִּי גְּדוֹל, כִּי מִי שֶׁמְסֻתוֹבֵב
בְּזֶה הָעוֹלָם בְּלִי אֲמוּנָה, חֲיָיו אֵינָם חַיִּים, וְרַעִים וְצָרִים
לוֹ כָּל חֲיָיו, וְאֵינוֹ מוֹצֵא מְקוֹמוֹ, וְתָמִיד שָׂרוּי בְּעַצְבוֹת
וּבְדַכְּאוֹן פְּנִימִי, וְאֵינן אִישׁ יוֹדֵעַ, וְסוֹבֵב נֶע וְנָד, לֹא-כֵן
מִי שֶׁמְרַגֵּיל עַצְמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מוֹצֵא
אוֹתוֹ יְתִבְרָךְ תָּמִיד בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוֹלֵךְ. כִּי הַדְּבָר הוֹלֵךְ
עִם הָאָדָם אֶפְלוֹ בְּמְקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִּים, כָּמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ

רַבְנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עח), שְׁהַדְבוּר הוּא כְּאֵמָא שְׁהוּלְכֵת עִם הַתִּינּוּק אֶפְלוּ לְמִקּוּמוֹת הַמְטַנְפִים. כֵּן הַדְבוּר הוּלֵךְ עִם הָאָדָם בְּכָל מְקוֹם, וְהַדְבוּר מְזַכֵּיר אוֹתוֹ לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, בְּסוּד: "כִּי מִדֵּי דְבָרֵי בּוֹ — זְכוּר אֲזַכְּרֶנּוּ עוֹד", כִּי בְּזֶה שְׁמֵדְבָרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּזֶה מְגַלִּים אֶת פְּנִימִיּוֹת לְבָבוֹ שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ מְאַמֵּין בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲלֵא הַתְּגַבֵּר עָלָיו הָרַע וְהַחֲשֵׁף כָּל-כָּף, עַד שֶׁשָּׁשָׂה לוֹ אַחֲר־כֵּף לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.

וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד, אֶהוּבִי, בְּנִי! מֵאַחַר שֶׁכָּבַר קְלִקְלֵת בְּבְרִיתְךָ, רְאֵה לְעֵקֶר מַעֲצָמָךְ אֶת כָּל מִינֵי שְׁנֵאָה וְקִנְאָה שֵׁישׁ לָךְ עַל הַזּוּלָת, וּבִרְח לָךְ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְתִשְׁמַר אֶת עֲצָמָךְ מְאֹד מְאֹד מִמֵּדַת הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה, שֶׁבְּדַרְךָ כָּלֵל בָּאָה רַק מִחֲמַת הַחֲטָא הַמְּגַנָּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, וְכִמוֹ שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן רמט), אֲשֶׁר כָּל מִי שֶׁחָטָא בְּהוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, הוּא תָּמִיד כְּעֶסֶן וְאִישׁ רַע וּבְלִיעֵל, וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית לח): "וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי הַזֶּה"ה", וּמִדּוּעַ נִקְרָא רַע וְלֹא רָשָׁע? אֲלֵא כָּל מִי שֶׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, הוּא אִישׁ רַע וּבְלִיעֵל וְהוּא תָּמִיד כְּעֶסֶן, וְלִכֵּן אִם אַתָּה רוֹאֵה אָדָם שֶׁהוּא תָּמִיד עֲצָבָנִי וּבְכַעַס, תִּדַּע שֶׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם

הַבְּרִית. וְזֶה מֵה שְׁמִסְבֵּף אוֹתוֹ בְּכֹל מֵינֵי צָרוֹת, כִּי חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (קדושים מ.א.): רַגְזוֹן, לֹא עָלְתָה בְּיָדוֹ אֶלָּא רַגְזוֹנוֹתָא; מִי שֶׁתָּמִיד בְּכַעַס, אֵינוֹ פּוֹעֵל בְּכַעְסוֹ מְאוּמָה, אֶלָּא מְעַצְבֵּן אֶת עַצְמוֹ. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים (פְּסָחִים קיג:): אֶחָד מִסוּגֵי הָאֲנָשִׁים שְׁחִייהֶם אֵינָם חַיִּים — הֵם הֶרְתַּחֲנִין, שֶׁתָּמִיד רוֹתְחִים מְרַב כַּעַס, וְכֹל דְּבַר קָטָן מְעַצְבֵּן אוֹתָם. וְלִכֵּן אֱהוּבֵי, בְּנֵי! אִם רְצוֹנְךָ לְתַקֵּן מֵה שֶׁקְּלַקְלַת בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, תַּעֲקֹר מִמֶּךָ אֶת מִדַּת הַכַּעַס וְהִרְצִיחָה, וְהִרְגַּל עַצְמְךָ בְּמִדַּת הַסְּבֻלָּנוֹת. כִּי אֵין עוֹד תִּקּוּן לְפָגַם הַבְּרִית, כַּמִּדָּה הִיקָרָה שֶׁל סְבֻלָּנוֹת. וְגַלְהָ לָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל, (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנח), שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְסְבֻלָּנוֹת וְאַרְיכוֹת אַפִּים אֶלָּא עַל-יְדֵי אֲמוּנָה. שְׁזֶה סוּד מְאֻמָּר ו"ל (שַׁבַּת לא): אֲמוּנָה זֶה סֵדֵר זְרָעִים; וְעַל-כֵּן כְּשֵׁי שׁ לוֹ אֲמוּנָה, יֵשׁ לוֹ כַח הַגִּדֵל וְכַח הַצּוּמַח, וְשׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם לֹא יָכוֹל לְבַלְבְּלוֹ וּלְבִטְלוֹ, וְכִמוֹ שֶׁמְכַנִּיסִים גְּרַעֲיִן לְתוֹף אֲדָמָה חֲרוּשָׁה, וְיוֹצֵא מִזֶּה אֵילָן חֲזָק מְאֹד וּמוֹצֵא פְרוֹת יָפִים וּמְתַקִּים, כִּף אָדָם שֶׁמְשַׁרֵּשׁ בְּתוֹף הָאֲמוּנָה, אֲזִי שׁוּם רוּחוֹת רָעוֹת לֹא יְכוּלִים לְבַלְבְּלוֹ וּלְשַׁבְּרוֹ, וְזוֹכָה לְעֵבֵר עַל הַכֹּל. וּמִי שֶׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַל-יְדֵי הִרְהוּרִים רָעִים, שֶׁמְהַרְהֵר בְּנָשִׁים וּמְסַתְּפֵל בְּתַמוּנוֹת תּוֹעֵבָה, שְׁזֶה מְחַמֵּם אוֹתוֹ לַעֲשׂוֹת עֲבֵרוֹת

וּנְכַשֵּׁל בַּפְּגָם הַבְּרִית הַזֶּה, הוּא תָּמִיד כַּעֲסָן גָּדוֹל,
 וּמִתְרַגֵּז עַל כָּל דְּבַר קָטָן. וְעַקֵּר תְּקוּנוֹ — לְהִתְחַזֵּק
 בְּיִתְרָה שְׂאֵת וּבְיִתְרָה עֵז בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, לִידַע
 וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ, אֲשֶׁר הַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה
 הַכֹּל, וְדוּמָם צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוּשׁ לְגַבֵּי אֵין סוּף
 בְּרוּךְ הוּא, וְיִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וְיִבְקֵשׁ רַחֲמִים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ שְׂיַחֲוִס וְיִרְחַם עָלָיו,
 וְיִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, אֲשֶׁר עַקֵּר הַתְּקוּן
 לְתַקֵּן אֶת נַפְשׁוֹ זֶה רַק עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצַּדִּיק,
 שֶׁהוּא מְלֵא עֲצוֹת לְאָדָם שֶׁפָּגַם בַּבְּרִית, כִּי הַצַּדִּיק
 מְעוֹרֵר מִהַשְּׁנָה הָעֲמֻקָּה שֶׁאָדָם יֵשֵׁן בָּהּ, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי
 רַבֵּנוֹ וַ"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן ס'); וְלִכֵּן רָאָה, אֱהוֹבֵי,
 בְּנֵי! לְהַשְׁלִיךְ אֶת הַשֵּׁכֶל הַמְּדַמָּה שֶׁלָּהּ, וְתִתְקַרֵּב אֶל
 הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, אֲשֶׁר רַק הוּא מִבֵּין אוֹתָהּ, וְרַק הוּא יְכוּל
 לְעוֹר לָהּ. וְאִף שֶׁתִּדַע שֶׁעַל צַדִּיק כְּזֶה יֵשׁ הַרְבֵּה
 מִחֻלָּקוֹת, כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם אֵינוֹ רוֹצֵה שֶׁתִּתְקַרֵּב אֵלָיו
 וְתִבּוֹא לְתַקּוּנָהּ, זֶה הַנְּסִיוֹן שֶׁלָּהּ — אִם תִּהְיֶה מִפִּיר אֶת
 מְקוּמָהּ, וְתִבּוֹא אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת
 גְּמוּרָה, וְתִרְגִּיל עֲצָמָהּ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 וּלְצַעֵק וּלְהִתְחַנֵּן עַל מַעֲשֵׂיהָ, וְתִבְקֵשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּגִים,
 שֶׁתִּזְכֶּה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, וְאִף פַּעַם לֹא
 תִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ, אִזּוֹ תִדַע שֶׁיֵּשׁ לָהּ תְּקוּנָה לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל,
 אֲבָל אִם בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן תִּתְחַיֵּל לְחַלֵּק עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת

שְׁמַסֵּר נַפְשׁוֹ לְהוֹצִיאָהּ מִהַזְהָמָה שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁעֵשִׂית בְּיַמֵּי נְעוּרֶיךָ, תִּדַע שְׁעֵדִין
 אֶתְּהָ רַחוּק לְגַמְרֵי. וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים רַבִּים כָּל יְמֵי
 חַיֵּינוּ, שְׂאֵף פַּעַם לֹא יִתְרַחַק מִהַצְדִּיק הָאֱמֶת שְׁיִכּוֹל
 לְתַקֵּן אוֹתוֹ. וְלָכֵן, אֲהוּבֵי, בְּנֵי, רְאֵה לְנִסְעֵ אֶל צִיוֹן רַבְּנוּ
 ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן, וְתַתֵּן פְּרוּטָה לְצַדֻּקָה בְּעַבּוּרוֹ, וְתֹאמֶר
 הַעֲשֵׂה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים "תְּקוּן הַכֶּלֶלִּי", אֲשֶׁר
 גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שְׂאֵפְלוּ אִם עָצְמוּ וְגָבְהוּ חֲטָאִיו
 וּפְשָׁעָיו, יוֹצִיאוּ מִהַשָּׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו; אֲשֶׁרֵי מִי
 שְׁזוֹכָה לְהִיּוֹת מְקַרָּב לְרַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר בּוֹא יְבוֹא לְתַקּוּנוֹ
 הַנְּצָחִי, וְיֵאִיר לוֹ הָאֹרֶךְ אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא בְּזֵה וּבְבֹא
 וּלְנִצְחֵ נְצָחִים.

תָּם וּנְשָׁלָם, שִׁבַּח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!